

**Biuletyn
Koła Miłośników Dziejów
Grudziądza**

M. Majerski

Numer 10 (15)

Rok II

Data odczytu: 14.4.2004

Data wydania: 14.4.2004

Referent: mgr Stanisław Poręba.

Michał Majerski (1873 – 1934) - autor podręcznika „Dzieje narodu polskiego”

Do grona wybitnych dziennikarzy wielkopolsko - pomorskich, związanych w latach zaboru pruskiego z Grudziądem i „Gazetą Grudziądzką” obok Jana Michała Rakowskiego, dr Józefa Ulatowskiego, Edmunda Bernackiego i Ignacego Żnińskiego, należał też Michał Majerski (1873-1934). W lecie 2004 r. minie 70 rocznica jego śmierci.

Michał Majerski urodził się 8 września 1873 r. w Rożnowie k. Obornik Wielkopolskich, w rodzinie urzędniczej Jana i Augustyny z Rożewskich. Maturę zdał w znanym poznańskim Gimnazjum im. Marii Magdaleny, gdzie był członkiem tajnych organizacji filomackich. We Wrocławiu studiował teologię i filozofię. Ostatecznie ukończył studia farmaceutyczne. Nie podjął pracy w swoim zawodzie, ponieważ władze pruskie nie udzieliły mu koncesji na prowadzenie własnej apteki. Zajął się, więc dziennikarstwem, W 1897 r. zamieszkał w Grudziądzu i podjął pracę w redakcji „Gazety Grudziądzkiej”. Redagował m. in. bezpłatne dodatki do niej, wśród nich „Dodatek Rolniczo - Przemysłowy”, który w 1900 r. został przekształcony w samodzielny tygodnik dla rolników „Gospodarz”. Przez 5 lat /1897-1898 i 1901-1903/ pełnił funkcję redaktora odpowiedzialnego „Gazety”. W tym okresie władze pruskie wytoczyły mu kilkadziesiąt procesów prasowych, w których wyroki opiewały na kary grzywny. Wyjątkiem był proces w sprawie opublikowania na łamach „Gazety”, artykułu potępiającego małżeństwa mieszane polsko-niemieckie. Grudziądzki sąd skazał go na karę więzienia. Wyrok odsiedział w grudziądzkim więzieniu w okresie 29 października 1899 r. do 11 lutego 1900 r. Przez szereg lat był M. Majerski członkiem i działaczem grudziądzkich organizacji gospodarczych i społeczno-oświatowych, m. in. Towarzystwa Przemysłowców Polskich, Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” i Towarzystwa Ludowego. W zarządzie Towarzystwa Ludowego od 1898 r. pełnił funkcję sekretarza. Związany też był z Towarzystwem Wiecowym w Chełmnie i grudziądzkim oddziałem Polskiego Komitetu Wyborczego na Prusy Królewskie i Warmię. Już w latach późniejszych, w 1909 r., w czasie pobytu w Poznaniu, wstąpił do jeszcze jednej grudziądzkiej organizacji: Spółki Budowlanej „Bazar”.

W 1902 r. uczestniczył w wycieczce - pielgrzymce do Rzymu, zorganizowanej dla "mężów zaufania" „Gazety Grudziądzkiej” przez jej wydawcę. Swoje wrażenia Swoje wrażenia z wycieczki opisał w wydawnictwie okolicznościowym pt. „Album „Gazety Grudziądzkiej”. Upominek z 25 „rocznicy papieżstwa naszego ukochanego Ojca św. Leona XIII” (Grudziądz 1902). M. Majerski na łamach „Gazety” często polemizował z artykułami ks. Stanisława Kujota w „Pielgrzymie” (Pelplin). Uchodził ks. S. Kujot za nieprzejednanego przeciwnika „Gazety Grudziądzkiej” na Pomorzu....

W początkach 1905 r. M. Majerski przeprowadził się do Poznania, gdzie objął stanowisko redaktora „Przyjaciela Ludu” Właścicielem pisma był Wiktor Kulerski. Pismo zostało przekształcone w mutację „Gazety Grudziądzkiej”, W jej redakcji pracowała m. in. żona M Majerskiego -Joanna (1875 - 1925) oraz dziennikarz Mieczysław Noskowicz. Redagowali oni dodatek bezpłatny do

„Przyjaciela Ludu” - „Gazetka dla Działwy” (1905- 1906).

Około 1905 r. M. Majerski napisał popularny podręcznik historii Polski pt. „Dzieje narodu polskiego”. Wydał go pod pseudonimem „Przyjaciel Ludu od Gazety Grudziądzkiej” w wydawnictwie W. Kulerskiego. Podręcznik był rozpowszechniany jako dodatek bezpłatny książkowy dla abonentów „Gazety”. Sprzedawała go też Księgarnia Wysyłkowa W. Kulerskiego w Grudziądzu. W latach 1906 -1912 podręcznik miał 3 wydania, w ogólnym nakładzie 355 000 egz. W tym okresie opracował też kilka broszur o tematyce oświatowej i polskich śpiewników. Ich tytuły nie są znane.

W marcu 1911 r. W. Kulerski przeniósł redakcję „Przyjaciela Ludu” z Poznania do Grudziądza. Do Grudziądza powrócił też M. Majerski wraz z rodziną. Po raz drugi podjął pracę w „Gazecie Grudziądzkiej”. W grudniu 1912 r. brał udział w znanym zjeździe „mężów zaufania” „Gazety Grudziądzkiej” w Grudziądzu, w czasie którego została utworzona Katolicko-Polska Partia Ludowa (K-PPL). Jego wybrano na członka Rady Głównej K-PPL, a następnie na zastępcę sekretarza Zarządu K-PPL. W latach I wojny światowej mieszkał w Danii, gdzie był łącznikiem tajnych wielkopolskich organizacji niepodległościowych z przywódcami polskiej emigracji we Francji i Szwajcarii.

Jako żołnierz walczył w Powstaniu Wielkopolskim (1918- 1919).

Służył w Straży Obywatelskiej VII Dzielnicy Poznania. Później nadzorował z ramienia poznańskiej Rady Robotników i Żołnierzy - pocztę. Naczelna Rada Ludowa w Poznaniu odznaczyła go Krzyżem za Waleczność

Po 1919 r. pracował w redakcjach poznańskich pism „Postęp”, „Rzeczypospolita”, oraz „Gazecie Szamotulskiej” (Szamotuły), „Przyjacielu Rolnika” (Toruń) „Pielgrzymie” (Pelplin) i „Gońcu Pomorskim” (Tczew). Był jednym z założycieli Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich. W 1930 r. obchodził jubileusz 30-lecia pracy dziennikarskiej.

Obok wspomnianego podręcznika „Dzieje narodu polskiego”, którego wyd. IV ukazało się z uzupełnieniami redakcji „Gazety Grudziądzkiej” (Grudziądz 1925), wydał także: „Przewodnik dla teatrów amatorskich” (Poznań 1922) i „Nowa metoda stenografii polskiej podług systemu Stolse –Sohreya. Podręcznik dla szkół i samouków”. (Poznań 1922).

Michał Majerski zmarł 24 czerwca 1934 r. w Poznaniu. Z trojga jego dzieci – dwoje urodziło się w Grudziądzu: córka Marianna (1900), zakonnica klaryska i syn Bogdan (1911), z zawodu plastyk.

